

Studiebesök på Centrum för näringslivshistoria, 31 januari 2024

Vem hade hört talas om Centrum för näringslivsforskning tidigare?

Inte var det helt lätt att hitta dit heller, om man kom med bil.

Bästa kommunikation var tvärbanan till Johannesfred.

Vi 19 som hittade dit var mycket nyfikna på vad vi skulle få se.

Väl där togs vi emot av forskningschef Anders Houltz, som blev vår ciceron.

Han tog först med oss in i det enorma arkivet.

Det består av 80 hyllkilometer(!) i tre våningar och ändå behövs en depå i Bålsta för att täcka behoven.

Enda sättet att hitta i de enorma samlingarna är att använda ett register.

Anders hade plockat fram en hel del spännande material ur gömmorna, både foton och dokument.

Men eftersom arkivet inte äger materialet de förvarar måste han be om tillstånd från respektive ägare först.

Det är de över 300 medlemsföretagen (mer om det senare) som äger sitt material och betalar hyra för att det ska förvaras här.

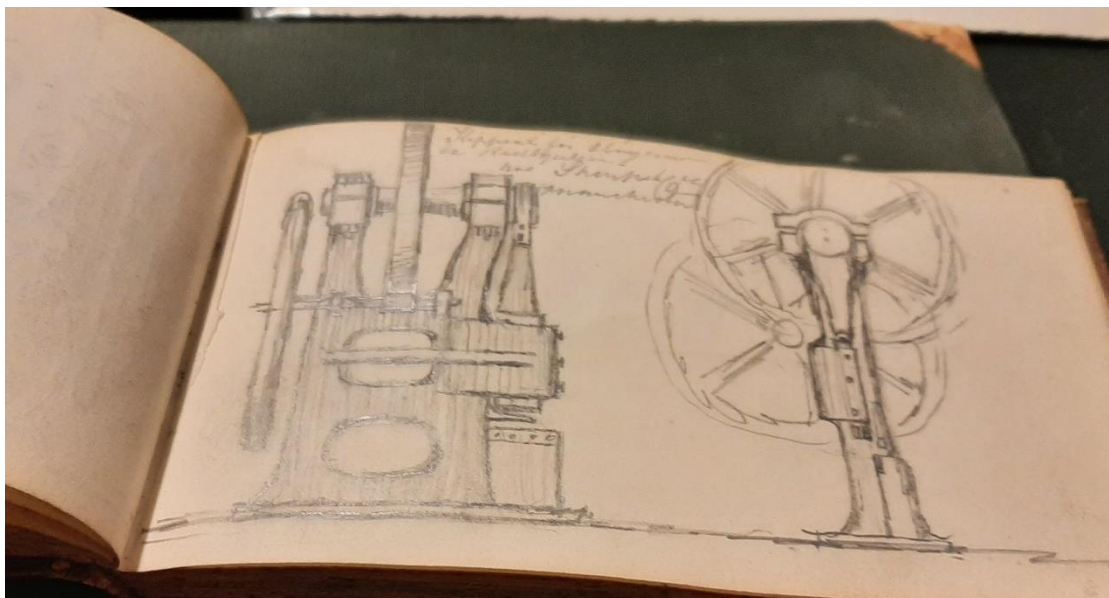

Det äldsta materialet är från 1600-talet.

Industrialismens framväxt är väl representerad.

Material från företag som har lagts ner ägs numera av arkivet.

Bolinders mekaniska verkstad är ett sådant företag.

Här fick vi se bland annat anteckningsböcker, som man hade använt vid studieresor.

Kanske industrispionage rent av...

Här finns mycket material från Selma Lagerlöf, bland annat hela det handskrivna originalmanuset till Kejsaren av Portugallien.

Originalmanus av Evert Taubes finns också.

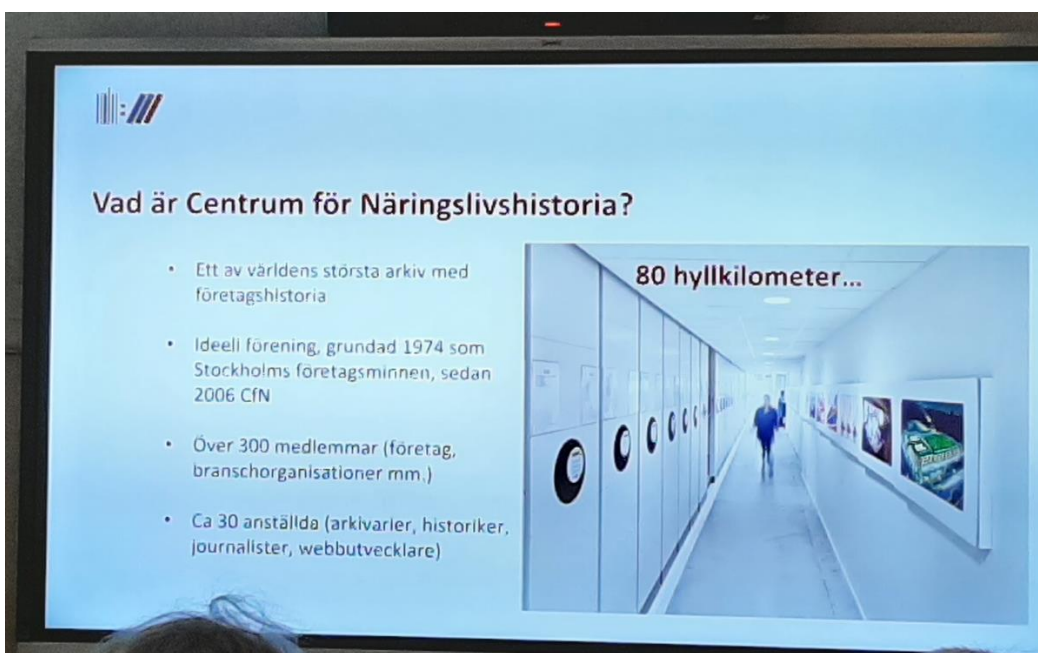

Varför finns de inte på Kungliga biblioteket? frågade någon.

På KB finns breven *till* de olika författarna, men här finns brev och manuskript *från* författarna till respektive förlag, eftersom det är förlagens material som finns här.

Efter den spännande visningen av olika foton och texter ur arkivet samlades vi för att få en mera sammanhållen genomgång.

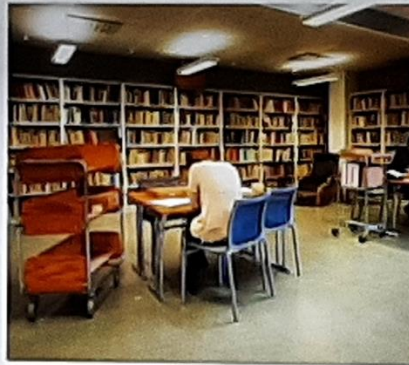

Arkivet är en ideell förening som firar 50 år i år.

Vad gör Centrum för Näringslivshistoria?

- Vi bevarar och berättar näringslivets historia
- Hanterar över 4 000 företags historia på uppdrag av företagsledningar och ägare
- Bevarar 80 000 hm fotografier, dokument, reklam, industridesign, föremål, filmer, intervjuer och minnesinsamlingar
- Samarbetar med skolor och lärare
- Driver forskningsprojekt i samarbete med akademiska miljöer
- Service till forskare, journalister, studenter och företagen själva

Arkivet samlar inte bara dokument och foton utan också föremål och filmer m.m.

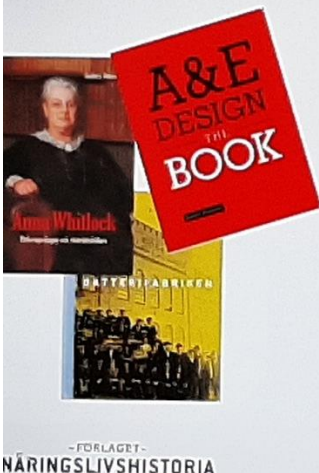
Några av medlemsföretagen:

Här ser man några av alla de olika medlemsföretagen som förvarar sitt arkivmaterial här.

böcker... tidskrift... webb...

Arkivet publicerar både böcker och tidskrifter och finns numera också online med bizstories.se

Vi fick senare med oss var sitt exemplar av tidskriften "Företagshistoria" när vi gick.

Karin, som hade ordnat studiebesöket, hade haft kontakt med arkivet i samband med ett forskningsprojekt som hon hade varit engagerad i.

Sådana uppdrag gör de alltså också.

Ett rikt material finns om vardagen i arbetslivet, som här pralintillverkning på Marabou.

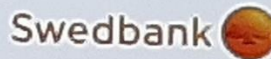
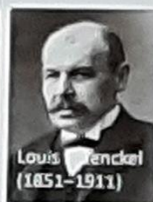

Det finns också mycket reklammaterial i gömmorna.

Här är det från Hennes – föregångaren till Hennes & Mauritz.

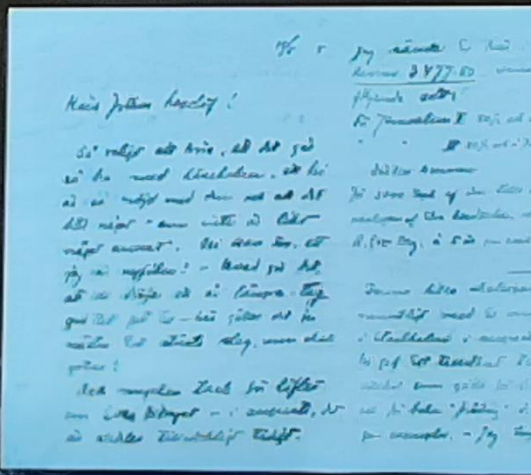

Banker och finanshistoria

Storbankerna har sin historia dokumenterad här.

Bonniers brevväxling

De stora bokförlagen har också sitt material sparat här, så som Sveriges äldsta förlag Norstedts – som nu ägs av Storytel som producerar ljudböcker(!)

Även Bonniers använder arkivet för sin historia.

Här ser vi ett av Selma Lagerlöfs brev till sin förläggare.

Den digitala utmaningen

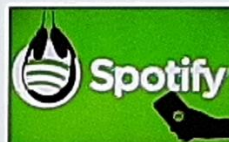

De digitala företagen präglar vår tid men avsatser inte analogt material.

Kommer vi paradoxalt nog att tappa minnet i den digitala eran – som egentligen borde göra det lättare att spara?

Grundat 2005

Grundat 2006

Grundat 2010

MOJANG

Grundat 2010

Grundat 2018

Avslutningsvis pratade Anders om det stora problemet inför framtiden:

Att alltmer sker digitalt på nätet gör att mycket material kanske inte sparas för framtidens forskare.

Så spännande att få veta mer om denna intressanta – men dittills ganska anonyma verksamhet!